

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/183
KARAR NO : 2021/198
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: Davacının davalı Türkiye Elektromekanik San. A. . bünyesinde sivil savunma amiri olarak görev yapmakta iken büro personeli görevine atandı ndan bahisle önceki görevi olan sivil savunma amirli ine atamasının yapılması için yapılan ba vurunun reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açtı ı davanın ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.M.
Vekilleri : Av.M.B.A. Av. D.F.
Davalı : Türkiye Elektromekanik San. A. .
Vekili : Av. A.G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin davalı irket bünyesinde insan kaynakları müdürlü ünde sivil savunma amiri olarak görev yapmakta iken büro personeli görevine atandı ndan bahisle, önceki görevine atamasının yapılması istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin 09/06/2020 tarihli ve E.3547 sayılı i lemin iptali talebiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; 399 sayılı KHK'nın ek 3.maddesi uyarınca davanın i mahkemesinde görülmesi gerekti i görü üyle davanın görev yönünden reddini talep etmi tir.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. **Ankara 2. dare Mahkemesi, E.2020/1272 sayılı dosyada 06/08/2020 tarihinde** verdi i görevlilik kararı ile talebi reddetmi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir;

“... dare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmi oldu u i lemlere, hukuk alanında yeni durumlar olu turmasıyla idari i lem kimli i kazandırmakta ve kural olarak bu i lemler özel yasal düzenlemeler dı nda, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu i lem, davacının nsan Kaynakları Müdürlü ünde Sivil Savunma Amiri olarak görev yapmakta iken büro personeli görevine atandı ndan bahisle önceki görevi olan sivil savunma amirli ine atamasının yapılması istemiyle yaptı ı ba vurusunun reddine ili kin olup, idarenin kendisine yapılan atanma talebi ilgili olarak verece i kararın idari bir i lem oldu undan ve dava konusu edilmesi halinde yukarıda belirtilen çerçevede idari yargı yerlerince yargısal denetiminin yapılması gerekmektedir.

Bu durumda, idarece kamu gücüne dayanılarak tek yanlı olarak tesis edilen ve icraî nitelik ta ryan i lemden kaynaklanan uyu mazlı in görüm ve çözümünde idari yargının görev alanına girdi inden davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmemi tir”

4. Davalı vekili tarafından olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine, dilekçe dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, *"davacının önceki görevi olan sivil savunma amirli ine atamasının yapılması istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin i lemin iptaline yönelik uyu mazlı in özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekti i"* görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10.maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı 08/03/2021 tarih ve 2020/26218 sayılı görü yazısı ile Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"(...)Kamu iktisadi te ebbüsleri ve ba lı ortaklıklarında, i veren ile sendikalar arasında akdedilen toplu i sözleşmelerinin kapsamı dı nda tutulan ve bu nedenle "kapsam dı ı personel" olarak adlandırılan personelin, hizmet sözleşmelerine konulan yasakla sendika üyesi olamaması, yönetim kademesindeki daimi kadrolarda görev alarak i verene ait yetkileri kullanması ya da görevinin özel bir önem ta ınması ve özellikle de yetkileri, ücret ve di er haklarının tayin ve takdirinin idareye ait olması nedeniyle statüleri, asli ve sürekli görevleri genel idare esaslarına göre yürüten memur ve sözleşmeli personel statüsüne yakla makta; nitekim 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanununun 22. ve Geçici 9. maddesinde de kanun koyucu tarafından, memur ve sözleşmeli personel ile birlikte anılmaktadır.

Öte yandan, 14/02/2018 tarihli ve 30332 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanıp yürürlü e giren Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim irketi Ana Statüsünün, "Amaç" ba lıklı 1. maddesinde "Bu Ana Statünün amacı; Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim irketi 'nin (TEMSAN) faaliyet alanı ve görevleri, organları, te kilat yapısı, müessese, ba lı ortaklık, i letme ve i tirakleri ile bunlar arasındaki ili kileri ve ilgili di er hususları düzenlemektir." hükmüne; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde "Bu Ana Statü; TEMSAN'ın, faaliyet alanı ve görevleri, organları ve te kilat yapısı, müessese, ba lı ortaklık, i letme ve i tirakleri, tasfiye, denetim, darî, malî ve personele ili kin hususları kapsar." hükmüne; "Dayanak" ba lıklı 3. maddesinde "Bu Ana Statü, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu ktisadi Te ebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmı tir." hükmüne; "Te ekkülün yapısı" ba lıklı 5. maddesinde "TEMSAN; tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesi ile sınırlı bir iktisadi devlet te ekkülüdür. Te ekkülün te kilat yapısı bu Ana Statü'nün ekinde yer alan (1) sayılı cetvelde gösterilmi tir. / Te ekkül; 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir. /..." hükmüne; "Personele ili kin hükümler" ba lıklı 32. maddesinde ise "Te ekkül, müessese ve ba lı ortaklık personeli hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Kamu ktisadi Te ebbüsleri Personel Rejimi esaslarını düzenleyen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmi tir.

Olayda, 233 sayılı KHK'ya tabi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgilendirilmi bir Te ekkül olan TEMSAN; sermayesinin tamamı Devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi te ebbüsüdür.

Yapılan açıklamalar ı ı nda Uyu mazlık Mahkemesinin benzer olaylara ili kin verdi i 01/03/1996 tarihli ve 22567 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan, 22/01/1996 tarihli ve E. 1995/1, K.1996/1 sayılı ve özelle tirme kapsamında bulunmayan Kamu ktisadi

Te ebbüslerinde kapsam dı ı statüde çalı an personelin kurumlan ile olan ili kilerinden do an anla mazlıkların çözüm yerinin idari yargı oldu una ili kin ilke kararı bulunmaktaysa da, 25/10/2017 tarihli ve 30221 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlü e giren 7036 sayılı Mahkemeleri Kanununun 37. maddesi ile 399 sayılı KHK'nun ek 3. maddesi; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi te ebbüs ve ba lı ortaklıklarda toplu i sözleşme kapsamı dı nda çalı an personel ile bu te ebbüs ve ba lı ortaklıklar arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına ili kin dava ve i ler i mahkemelerinde görülür" ekinde de i tirilmi tir.

Uyu mazlık konusu dava 13/07/2020 tarihinde yani yukarıda anulan 25/10/2017 tarihli mevzuat de i ikli inden sonra idari yargı yerinde açılmı tır/Bu sebeple, Kamu ktisadi Te ebbüslerinde kapsam dı ı personel olarak çalı anların i verenleriyle aralarında i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına ili kin olarak 25/10/2017 tarihinden sonra açılan dava ve i lerin i hukuku hükümlerine göre çözülmesi gerekti i kanaatine varılmı tır"

III. LG L HUKUK

6. 25/10/2017 tarihli ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu' nun 37. maddesi ile de i tirilen 399 sayılı KHK nin ek 3.maddesi; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi te ebbüs ve ba lı ortaklıklarda toplu i sözleşme kapsamı dı nda çalı an personel ile bu te ebbüs ve ba lı ortaklıklar arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına ili kin dava ve i ler i mahkemelerinde görülür" ekinde dir.

7. 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim irketi Ana Statüsünün "Amaç ve Kapsam" ba lıklı 1. maddesi:

"Bu Ana Statü; Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim irketinin faaliyet alanı ve görevleri, organları, te kilat yapısı, müessese, ba lı ortaklık, i letme ve i tirakleri ile bunlar arasındaki ili kileri, tasfiye ve denetimle ilgili hususlarla darî, malî ve personele ili kin hususları düzenlemek amacıyla hazırlanmı tır"

8. "Dayanak" ba lıklı 2. maddesi:

"Bu Ana Statü, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu ktisadi Te ebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmı tır."

9. "TEMSAN'ın yapısı" ba lıklı 4. maddesi:

"(1) TEMSAN; tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesi ile sınırlı bir iktisadi devlet te ekkülüdür.

(2) TEMSAN, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

10. "Personele ili kin hükümler" ba lıklı 30. maddesi:

"TEMSAN ile müessese ve ba lı ortaklık personeli hakkında, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır."

eklinde dir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, davacının davalı irket bünyesinde sivil savunma amiri olarak görev yapmakta iken büro personeli görevine atandı ndan bahisle önceki görevi olan sivil savunma amirli ine atamasının yapılması için yapılan ba vurunun reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açılmış tır.

14. Kamu iktisadi te ebbüsleri ve ba lı ortaklıklarında, i veren ile sendikalar arasında akdedilen toplu i sözleşmelerinin kapsamı dı ında tutulan ve bu nedenle *kapsam dı ı personel* olarak adlandırılan personelin, hizmet sözleşmelerine konulan yasakla sendika üyesi olamaması, yönetim kademesindeki daimi kadrolarda görev alarak i verene ait yetkileri kullanması ya da görevinin özel bir önem ta ıması ve özellikle de yetkileri, ücret ve di er haklarının tayin ve takdirinin idareye ait olması nedeniyle statüleri, asli ve sürekli görevleri genel idare esaslarına göre yürüten memur ve sözleşmeli personel statüsüne yakla maktadır; nitekim 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun'un 22. ve Geçici 9. maddesinde de kanun koyucu tarafından, memur ve sözleşmeli personel ile birlikte anılmaktadır.

15. Görev uyu mazlı ına konu dava 17/06/2020 tarihinde yani yukarıda anılan 25/10/2017 tarihli mevzuat de i ikli inden sonra açılmış tır. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gere ince 25/10/2017 tarihinden sonra açılan Kamu ktisadi Te ebbüslerinde kapsam dı ı personel olarak çalı anların i verenleriyle aralarında i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına ili kin dava ve i lere i mahkemelerinde bakılaca ı tartışılmasıdır.

16. Yukarıda belirtilen husular nazara alındı ında, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile Ankara 2. dare Mahkemesince verilen 06/08/2020 tarihli ve E.2020/1272 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 2. dare Mahkemesince verilen 06/08/2020 tarihli ve E.2020/1272 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN